

PRIKAZI - OSVRTI - OCJENE

Marko P. Đurić

Rušiti zidove i graditi mostove u duhu,
Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj,
Zagreb, 2010., 404. stranice

240

Težeći za međusobnim razumijevanjem, u posljednje vrijeme pojavila se praksa da izdavači jedne vjerske zajednice objavljuju teološke spise druge vjere. Tako su nedavno franjevci u Sarajevu objavili knjigu o Islamu koju su napisali isključivo muslimanski autori. Nastavljajući se na tu praksu, pojavljuje se sada u izdanju Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj knjiga pravoslavnog autora.

Marko Đurić, pravoslavni kršćanin, po struci pravnik i pisac velikog broja teoloških rasprava po različitim časopisima, zacijelo je vrlo dobro poznat čitateljima koji se bave ekumenskom i međureligijskom problematikom. Knjiga *Rušiti zidove i graditi mostove u duhu*, upravo je nastala od članaka koje je Đurić u dugom razdoblju pisao po časopisima, kao što su *Crkva u svijetu*, *Bosna franciscana*, *Obnovljeni život* i dr. Sam naslov knjige zapravo odražava neutaživu želju autora da bi Božja djeca živjela sretno, jedna pored druge i jedna s drugom, naročito ona koja se pozivaju na abrahamsku vjeru i pripadaju, kako se uobičajeno kaže, objavljenim religijama.

Naslov knjige na prvi mah može izgledati senzacionalistički, čak i radikalno, i usprkos naglaska rušenja i gradnje *u duhu* (pa čak i pisano *u Duhu*, velikim slovom). No, knjiga krije u sebi nerušilačka trijezna razmišljanja čovjeka, koja upućuju na suživot Božje djece, djece koja poput odijeljene braće, živeći svaki u svome domu, mogu pronaći zajedničke ideale u Bogu, Vječnoj istini i ljubavi. Poznavajući Đurića osobno, gotovo četrdeset godina, taj čovjek mi nije nikada davao dojam rušitelja zidina. Đurić ne ruši da bi na ruševinama izgrađivao novo, pa čitatelj to ne treba očekivati ni u ovoj knjizi. Iako se iz svake njegove rečenice osjeća koliko bi želio da nestanu zidine koje razdvajaju Božju djecu, Đurić je svjestan koliko čovjek njegova položaja i

osamljen malo može učiniti na rušenju višestoljetnih razdvojenih zidina. On zapravo probija rupe u obrambenim zidinama, izgrađenim kroz stoljeća za obranu vjere, i provlači se kroz njih sa svojim siromašnim zavežljajem poput proroka Ezekijela (usp. Ez 12,5-7) da bi pokazao kako je moguć suživot s ostalom božjom djecom, ponajprije, triju starih objavljenih religija, međusobno izmiješanih u ovom dijelu jugoistočne Europe.

Knjiga raspravlja o krizi morala, otuđenju, vjerskim istinama, ekumenizmu, odnosu među religijama i međureligijskom dijalogu, ateizmu, snošljivosti, odnosu Crkve i države, O Kristu i važnim kršćanskim teološkim temama. Premda o teološkim temama, raspravlja na temelju odabranih teoloških vrela i literature, Đurić se ne muči s knjiškim teologiziranjem, već pokušava na poteškoće dati odgovor sa stanovišta iskrenoga pravoslavnog vjernika, potkrepljujući svoje mišljenje ponajviše tekstovima iz Biblije i Kurana. On jednostavno pronalazi sastavnice koje povezuju religiozne zajednice, baštinike abrahamovske vjere, i u svojim razmišljanjima, poduprtima teološkim razlozima, upozorava na potrebu boljega međusobnog upoznavanja drugih vjerskih zajednica u dijalogu, snošljivosti, uzajamnom razumijevanju, uvažavanju i suživotu.

Zbog toga je bilo i moguće da trojica recenzenata znanstvenika, od kojih jedan akademik, koji pripadaju različitim religioznim zajednicama, islamu, katolicizmu i pravoslavlju, svaki sa svoga stanovišta pronađu u Đurićevoj knjizi identične vrijednosti, a njegovu knjigu vrijednu pozornosti. Vjerujem da će se i čitatelj koji posegne za tom knjigom složiti s takvim zaključcima.

Vicko Kapitanović